

Kort verslag van de vergadering van de Coördinatie
Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen
dd. 6 november 1961

1. Engeland en de EEG

De eerste besprekingen op ambtelijk niveau tussen de Zes over de komende onderhandelingen tussen Engeland en de EEG zijn onbevredigend verlopen. De Franse houding was opmerkelijk negatief.

De Coördinatie Commissie heeft de volgende aspecten besproken:

a) Het is gewenst dat Nederland, tezamen met de Benelux-partners en Duitsland een strak standpunt blijft innemen tegenover de Franse obstructieve politiek. Voorts moet ernaar worden gestreefd dat de onderhandelingen met de Engelsen op ambtelijk niveau nu zo spoedig mogelijk aanvangen, ook indien wij bij het vooroverleg tussen de Zes niet op alle punten onze zin zouden krijgen.

b) Op grond van de besprekingen op ambtelijk niveau lijkt het waarschijnlijk dat de Europese Commissie, bij gebreke aan overeenstemming tussen de Zes en bij gebreke aan een stimulerende permanente voorzitter of secretaris-generaal, een sterke positie zal innemen. Dit moge op ambtelijk niveau, waarbij de Europese Commissie goed is vertegenwoordigd, voorshands geen bezwaar zijn, op ministerieel niveau zou een te sterke positie van de heer Hallstein een minder gelukkig effect op de onderhandelingen kunnen hebben, gezien diens algemeen bekende, bepaald niet geestdriftig standpunt tegenover de Engelse toetreding. In dit verband heeft de Coördinatie Commissie de vraag besproken of, nu voorshands geen overeenstemming mogelijk lijkt over een permanente voorzitter, wellicht een krachtige secretaris-generaal zou moeten worden gezocht, die tevens op ambtelijk niveau zou kunnen voorzitten.

De Coördinatie Commissie meende dat Nederland voorzichtig zou moeten zijn om op dit moment een initiatief te ondersteunen tot aanwijzing van een secretaris-generaal, die niet aan alle vereisten zou voldoen. Bovendien vroegen sommige leden zich af of reeds thans tot deze tussenoplossing moet worden overgegaan. Zij vroegen zich af of het geen voorkeur zou verdienen de ontwikkeling in de komende twee à drie maanden op zijn beloop te laten met de kans dat dan de situatie zo vast loopt dat aanwijzing van een permanente voorzitter van zware statuur voor het ambtelijk overleg welhaast onvermijdelijk is.

c) Frankrijk heeft gesteld niet over landbouwproblemen met de Engelsen te willen spreken voordat, voor het eind van dit jaar, vorderingen met het gemeenschappelijke landbouwbeleid zijn gemaakt. De Coördinatie Commissie was van mening dat het gesprek met de Engelsen over de landbouw wel enige weken zou kunnen worden uitgesteld, doch dat dit niet gekoppeld zou moeten worden aan de vóór de overgang naar de volgende etappe te nemen besluiten met betrekking tot het landbouwbeleid. Hierdoor zouden de Fransen en de Duitsers tot een "deal" kunnen komen, die voor Nederland niet gunstig zou uitvallen.

d) Frankrijk en de Europese Commissie stellen dat de Britten het gemeenschappelijk buitentarief van de EEG moeten aanvaarden en dat vervolgens over bepaalde uitzonderingen voor de invoer in Engeland uit het Gemenebest zou kunnen worden onderhandeld. De Coördinatie Commissie was van mening dat men niet van deze principiële these behoeft uit te gaan doch dat beter pragmatisch te werk kan worden gegaan. Gezamenlijk met de Britten moet worden bestudeerd welke oplossing kan worden gevonden.

e) De Nederlandse delegatie zal er naar blijven streven in contact met zijn Benelux-partners tot gemeenschappelijke standpunten te komen.

De Coördinatie Commissie verklaarde zich in grote lijnen accoord met drie nota's betreffende de landbouwproblemen, de Gemenebest-vraagstukken en de kwesties betreffende het vervoer in verband met de toetreding van Engeland tot de EEG.

2. Agenda voor de Raadszittingen van EEG en Euratom op 13 en 14 november a.s.

a) Fusie van de Executieven. De Hoge Autoriteit zal geen advies behoeven te geven over het Nederlandse voorstel tot fusie van de drie Executieven, omdat het EGKS-verdrag zulks niet voorschrijft. De Europese Commissie heeft nog geen advies uitgebracht, de Euratomcommissie en het Europees Parlement wel. Van de lidstaten neemt Frankrijk het standpunt in dat het niet om de fusie van de Executieven gaat maar om de fusie van de gemeenschappen zelf, terwijl Luxemburg er met enige aarzeling tegenover staat vanwege het zetelprobleem.

De Coördinatie Commissie adviseert dat Nederland in de raadszitting van de EEG niet te zeer op een uitspraak zal aandringen, in verband met het feit dat de toetreding van Engeland en andere Europese landen zijn invloed heeft op de samenstelling van de gemeenschappelijke Executieven. Wel kan worden gevraagd wanneer het advies van de Europese Commissie is te verwachten.

b) Statuut van de ambtenaren van EEG en Euratom

i Op de komende zitting zullen de Raden dit statuut waarover inmiddels advies is uitgebracht door het Europese Parlement moeten goedkeuren. Over enkele principiële punten bestaat in Brussel nog geen overeenstemming. Het voornaamste daarvan is het niveau van de salariëring. Volgens het ontwerp ligt dit niveau ongeveer 6% beneden dat van de EGKS te Luxemburg. Het is echter de bedoeling te komen tot een gemeenschappelijk statuut voor de drie Europese Gemeenschappen. Hoewel het huidige salarisniveau door Nederland slechts na lange aarzeling is aanvaard, meent de Coördinatie Commissie dat Nederland desnoods met een verhoging accoord kan gaan indien dit ter bereiking van een gemeenschappelijk statuut absoluut noodzakelijk mocht blijken.

Met betrekking tot invoering van het z.g. carrièrestelsel adviseert de Coördinatie Commissie de Nederlandse delegatie te machtigen naar bevind van zaken te handelen en dit stelsel dus eventueel te aanvaarden indien Nederland met zijn bezwaren daartegen alleen komt te staan. Ten aanzien van de automatische aanpassing van de pensioenen zou Nederland naar het oordeel van de Coördinatie Commissie moeten vasthouden aan het tot dusver ingenomen standpunt volgens hetwelk een automatische aanpassing onaanvaardbaar is.

ii Belastingregeling. Tegelijkertijd met het ontwerpstatuut zullen de Raden een verordening moeten vaststellen inzake de gemeenschapsbelasting welke van de functionarissen van EEG en Euratom zal worden geheven. Ten aanzien van een belangrijk punt van deze verordening bestaat nog geen overeenstemming. Het is de vraag of de gemeenschaps-pensioenen ook aan de gemeenschapsbelasting onderworpen zullen zijn. Nederland en Duitsland zijn van mening dat dit niet het geval behoort te zijn. De Coördinatie Commissie adviseert de Ministerraad de Nederlandse delegatie op dit punt van ruime volmachten te voorzien. Staatssecretaris van den Berge zal wellicht zelf bij de behandeling van dit punt te Brussel aanwezig willen zijn.

De Minister van Buitenlandse Zaken zal een nota bij de Ministerraad indienen, welke op 10 november a.s. zou moeten worden behandeld, waarin hij de Ministerraad voorstellen zal doen met betrekking tot de belangrijke principiële vragen van het personeelsstatuut en de belastingverordening welke door de Raden te Brussel moeten worden beslist.

c) Associatie van de Nederlandse Antillen. Mocht bij de huidige besprekingen in Brussel blijken dat geen overeenstemming met de Fransen kan worden bereikt over een regeling voor de associatie van de Nederlandse Antillen, dan rijst de vraag of Nederland dan ook de totstandkoming van het Afrika-beleid zou moeten blokkeren. De Coördinatie Commissie meent dat dit een politieke beslissing is, welke aan de Minister zou moeten worden overgelaten. Mocht de Minister hiertoe besluiten dan zou Frankrijk van het Nederlandse standpunt langs diplomatieke weg op de hoogte moeten worden gesteld.

d) Associatie van de geassocieerde landen overzee. Nederland heeft zijn standpunt, zoals vastgelegd in de jongste nota aan de REA nog niet in Brussel kenbaar gemaakt. De houding van de Brazzaville-groep ten opzichte van het Nederlandse voorstel voor Nederlands Nieuw Guinea in New York zou ongunstig kunnen worden beïnvloed door een voor deze landen niet geheel bevredigend Nederlands standpunt ten aanzien van hun associatie. De Coördinatie Commissie was van mening dat getwijfeld moest worden of het ontbreken van een Nederlands standpunt niet eveneens zijn repercussies zou kunnen hebben. De meeste leden voelen er voor dat er althans een indicatie van het Nederlandse standpunt zou worden gegeven (vide echter hierboven onder c).